

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
W ZESPOLE SZKÓŁ BUDOWLANYCH W RYBNIKU
WERSJA SKRÓCONA

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Zespołu Szkół Budowlanych w Rybniku jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. *Standardy Ochrony Małoletnich* mają zagwarantować spełnienie wymagań określonych przepisami prawa w sytuacji krzywdzenia małoletniego, zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego. Pracownicy szkoły działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Objaśnienie terminów

1. Pracownikiem Zespołu Szkół Budowlanych w Rybniku jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także wolontariusz, stażysta i praktykant.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Zasady bezpiecznych relacji w szkole

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi:
 - 1) Uczeń ma prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z pracownikami szkoły, co oznacza, że reakcje werbalne i fizyczne pracownika wobec ucznia są pozbawione cech przemocy, zawsze adekwatne do sytuacji i uzasadnione.
 - 2) Uczeń ma prawo do prywatności, a jeżeli konieczne jest odstępnie od tej zasady, żeby chronić ucznia, należy mu to wyjaśnić.
 - 3) Uczeń ma prawo do rozumienia decyzji podejmowanych w jego sprawie. Pracownik podejmując decyzje dotyczące ucznia informuje go o powodach jej podjęcia i słucha jego oceny sytuacji.
 - 4) Zachowania pracownika nie mogą mieć cech przemocy fizycznej. Stanowcze interwencje wobec ucznia prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach:
 - zagrożenia życia, w tym w sytuacji konfliktów pomiędzy uczniami (rozdzielanie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie);
 - działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);

- zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, inne w sytuacji zagrożenia życia).

5) W komunikacji z uczniami pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, co oznacza, że słucha ich i udziela im odpowiedzi adekwatnych do sytuacji, ich wieku i poziomu rozwoju.

6) Niedozwolone są zachowania pracownika noszące znamiona:

- przemocy psychicznej, której skutkiem jest wywołanie u ucznia poczucia odrzucenia, obniżenie godności i własnej wartości poprzez zachowania wobec niego takie jak: umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie, krytykowanie i inne godzące w godność i wartość ucznia;

- przemocy werbalnej, która nacechowana jest agresją wzbudzającą u ucznia lęk i wstyd poprzez zachowania wobec niego takie jak: upokarzanie, obrażanie krzyżenie, wyzywanie, przezywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie;

- przemocy fizycznej, która wiąże się z naruszeniem nietykalności ciała ucznia w szczególności poprzez: bicie, szarpanie, popychanie, kopanie, rzucanie przedmiotami należącymi do ucznia.

7) Pracownik ma obowiązek zachować prawo ucznia do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji. Niedozwolonym jest, by pracownik nawiązywał jakiegokolwiek relacje romantyczne i seksualne z uczniem, w tym flirt słowny, seksualny komentarz i gest, dwuznaczny żart, wyzywające spojrzenie, erotyczny dotyk, obcowanie płciowe i inne czynności o charakterze seksualnym oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę.

8) W relacji pracownika z małoletnimi uczniami niedopuszczalne są:

- faworyzowanie uczniów;

- zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności fizycznej;

- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;

- proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności.

2. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

1) W celu wykluczenia przemocy rówieśniczej, szkoła monitoruje relacje między uczniami, a w ramach działań profilaktycznych realizuje programy nakierowane na promowanie pozytywnych wartości, kultury dialogu i wzmacniania kompetencji społecznych uczniów.

2) Pedagog specjalny zobowiązany jest do systemowego badania relacji rówieśniczych dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pełni nadzór nad ich adaptacją

w środowisku szkolnym, a także prowadzi interwencje profilaktyczne i zaradcze w obszarze agresji rówieśniczej z udziałem uczniów niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

3) Za przemoc rówieśniczą w szkole uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą ucznia prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.

4) W szkole obowiązuje zasada, że krzywdzony uczeń ma prawo oczekiwać pomocy ze strony społeczności szkolnej, a reagowanie na czyjąś krzywdę nie jest ani skarżeniem, ani donosicielstwem, ale moralnym obowiązkiem każdego ucznia i pracownika. Uczniowie znają konsekwencje zdrowotne przemocy jakie ponosi ofiara i wiedzą, że każda reakcja obronna jest ważna.

5) Uczniowie są uczeni konstruktywnej, wolnej od agresji reakcji na przemoc rówieśniczą.

6) Za niedozwolone zachowania pomiędzy uczniami, uznaje się:

- naruszenie nietykalności cielesnej - bicie, kopanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu lub innych form przemocy fizycznej:

- wyśmiewanie, przezywanie, obrażanie;

- rozpowszechnianie upokarzających i nieprawdziwych informacji, złośliwe komentarze, w tym na temat wyglądu;

- izolowanie lub wykluczenie ucznia z grupy:

- umieszczanie obraźliwych, prześmiewczych komentarzy w mediach społecznościowych;

- przesyłanie innym komentarzy, gestów, obrazów i filmów o tematyce seksualnej;

- nagrywanie i upublicznianie wizerunku innego ucznia;

- niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;

- zmuszanie do wykonywania określonych czynności;

- stosowanie gróźb i szantażu, w tym szantażu emocjonalnego;

- inne, niespecyficzne formy przemocy odczuwane przez ofiarę jako krzywdzące.

7) Uczeń, który jest świadkiem niedozwolonego zachowania innego ucznia i nie czuje się na siłach by go powstrzymać, ma obowiązek jak najszybciej zgłosić to zdarzenie do obecnego w pobliżu nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

8) Uczeń, który podejrzewa przemoc wobec innego ucznia jest zobowiązany przekazać tę informację wychowawcy lub innemu nauczycielowi.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Infrastruktura sieciowa placówki umożliwia dostęp do internetu, zarówno pracownikom, jak i dzieciom, w czasie zajęć i poza nimi.

2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest:

1) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach z wykorzystaniem komputera;

- 2) bez nadzoru nauczyciela – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły (dostęp swobodny);
 - 3) za pomocą sieci WI-FI.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas lekcji.
4. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.

Ochrona dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet

1. Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w placówce.
4. Osoba odpowiedzialna za internet zapewnia, aby sieć internetowa szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Szkoła zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Upublicznienie przez pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
4. Pisemna zgoda rodzica lub opiekuna prawnego pozyskiwana jest przez wychowawcę oddziału klasowego na początku nauki w szkole.

Zasady i sposób udostępniania małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. *Standardy Ochrony Małoletnich* są dokumentem ogólnodostępnym dla uczniów, rodziców/opiekunów i pracowników szkoły.
2. Dokument wywieszony jest w widocznym miejscu na terenie szkoły oraz zamieszczany na stronie internetowej szkoły, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.
3. Wychowawcy na początku roku szkolnego, w ramach lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze *Standardami Ochrony Małoletnich* oraz omówienia ich w taki sposób, aby

uczniowie mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej. W przypadku nowelizacji dokumentu wychowawcy zapoznają uczniów ze zmianami na najbliższej lekcji wychowawczej.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu są szkolni specjaliści: psycholog, pedagog, pedagog specjalny.
2. Osobami udzielającymi wsparcia są szkolni specjaliści oraz nauczyciele pracujący w szkole.
3. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego zawiadomienie o przemocy należy zostawić dowolnemu pracownikowi szkoły.

Przepisy końcowe

1. *Standardy Ochrony Małoletnich* wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie szkoły oraz zamieszczenie na stronie internetowej szkoły, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.